

УКРАЇНА

(19) UA (11) 37816 (13) A

(51) 6 C12G3/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ГОРІЛКА ОСОБЛИВА "ЛИБІДЬ"

(21) 2000042243

(22) 19.04.2000

(24) 15.05.2001

(33) UA

(46) 15.05.2001, Бюл. № 4, 2001 р.

(72) Баранов Валентин Володимирович, Даньчак Роман Адамович, Федорчук Наталія Григорівна, Мухаровська Віра Антонівна, Федорейко Любова Романівна

(73) Чортківський лікеро-горілчаний завод

(57) Горілка особлива, що має у своєму складі водно-спиртову суміш, ароматний спирт цитрусових та цукровмісний компонент, яка відрізняється

тим, що додатково містить 10%-ний водний розчин лимонної кислоти, як ароматний спирт цитрусових містить ароматний спирт лимонної олії і ароматний спирт апельсинової олії, а як цукровмісний компонент містить цукровий сироп 65,8%-ний при такому співвідношенні інгредієнтів в % об:

ароматний спирт лимонної олії	0,2-0,4;
ароматний спирт апельсинової олії	0,3-0,5;
цукровий сироп 65,8%-ний	0,05-0,15;
10%-ний водний розчин лимонної кислоти	0,01-0,03;
водно-спиртова суміш з розрахунку на міцність 40 %об.	решта.

Винахід відноситься до харчової промисловості, а саме до лікеро-горілчаного виробництва, до складів горілок особливих.

Відома горілка особлива «Січеславська» (див. "Рецептури лікеро-горілчаних напоїв і горілок". – К., 1994. - 260), яка вміщує на 100 л:

Компоненти	Одиниця вимірювання	Кількість
цукровий сироп 65,8%-ний	дм ³	0,12
10%-ний водний розчин лимонної кислоти	дм ³	0,01
спирт етиловий ректифікований та вода питна пом'якшена	дм ³	з розрахунку на міцність купажу 40% об

Витрата інгредієнтів на 100л:

Компоненти	Кількість, кг
цукор	0,1
лимонна кислота	0,001

По даній рецептурі отримують горілку особливу міцністю 40 %об, прозору, безбарвну, з м'яким смаком і характерним горілчаным ароматом.

Недоліками цієї горілки особливої є низькі органолептичні показники, а саме загальновідомий горілчаний аромат, що не володіє характерною оригінальністю.

Найбільш близькою за складом є горілка особлива «Аркадія» (див. "Рецептури лікеро-горіл-

чаних напоїв і горілок". - Київ, 1994. - С. 268), яка вміщує на 100 л:

Компоненти	Одиниця вимірювання	Кількість
ароматний спирт лимонної олії	дм ³	0,2
мед натуральний	кг	0,1
спирт етиловий ректифікований вищої очистки та вода питна пом'якшена	дм ³	з розрахунку на міцність купажу 40 %об

Витрата інгредієнтів на 100 л:

Компоненти	Кількість, кг
лимонна олія	0,0013
мед натуральний	0,1

В даній рецептурі як ароматний спирт цитрусових використаний ароматний спирт лимонної олії, а як цукровмісний компонент - мед натуральний.

По даній рецептурі отримують горілку особливу міцністю 40 %об, прозору, безбарвну, з м'яким властивим горілці смаком і ароматом лимону.

Недоліками цієї горілки особливої є невисокі органолептичні показники, а саме горілчаний смак з характерною пекучою гіркотою.

Задачею, на вирішення якої спрямовано винахід, є створення горілки особливої з високими органолептичними показниками, а саме м'яким без горілчаної гіркоти смаком і свіжим ароматом цит-

(19) UA (11) 37816 (13) A

русових, шляхом підбору необхідних інгредієнтів у потрібних кількостях.

Поставлена задача вирішується тим, що горілка особлива, яка має у своєму складі водно-спиртову суміш, ароматний спирт цитрусових та цукровмісний компонент, згідно винаходу додатково містить 10%-ний водний розчин лимонної кислоти, як ароматний спирт цитрусових містить ароматний спирт лимонної олії і ароматний спирт апельсинової олії, а як цукровмісний компонент містить цукровий сироп 65,8%-ний при такому співвідношенні інгредієнтів в %об:

ароматний спирт лимонної олії	0,2-0,4;
ароматний спирт апельсинової олії	0,3-0,5;
цукровий сироп 65,8%-ний	0,05-0,15;
10%-ний водний розчин лимонної кислоти	0,01-0,03;
водно-спиртова суміш з розрахунку на міцність 40 %об	решта.

Завдяки поєднанню смакових інгредієнтів, таких як цукровий сироп 65,8%-ний та 10%-ний водний розчин лимонної кислоти разом з водно-спиртовою сумішшю в смаку горілки особливої зникає характерна пекуча горілка гіркота і створюється м'який смак, а завдяки поєднанню ароматичних інгредієнтів, таких як ароматні спирти лимонної і апельсинової олії, в горілці особливої створюється свіжий аромат цитрусових.

Горілка особлива готується у такій послідовності:

Спочатку готують водно-спиртову суміш - сортировку з розрахунку на міцність біля 40 %об - спирт етиловий ректифікований з водою питною пом'якшеною, яку пропускають через вугільний фільтр для очистки. В купажний чан задають біля 1/2 частини загальної кількості сортировки. Потім в купажний чан задають ароматний спирт лимонної олії та ароматний спирт апельсинової олії, та перемішують. Далі задають 10%-ний водний розчин лимонної кислоти та цукровий сироп 65,8%-ний і знов перемішують. Купаж доводять сортировкой до заданого об'єму і остаточно ретельно перемішують і фільтрують, після лабораторне визначають фізико-хімічні показники і органолептичні дані напою та в разі необхідності уточнюють міцність, додаючи розраховану кількість спирту.

Приклад конкретного виконання (Див. таблицю, приклад 3).

При приготуванні горілки особливої використовують такі інгредієнти: спирт етиловий ректифікований вищої очистки за ГОСТ 5962; воду питну за ГОСТ 2874 з жорсткістю до 0,2 мг-екв/дм³ для натуральної непом'якшеної води; олія лимонна SZ4475 згідно дозволу МОЗ України № 5.08.071.2551 від 17.10.97р; олія апельсинова ТУ 10-04-13-31; лимонна кислота за ГОСТ 908; цукор-пісок рафінований за ДСТУ 2213.

Спочатку готують сортировку, змішуючи спирт етиловий ректифікований в кількості 40,88 л і воду питну пом'якшену в кількості 58,3 л, яку обробляють на вугільній очисній батареї через шар активованого вугілля. В купажний чан об'ємом 100 л задають сортировку в кількості 50 л. Потім в купажний чан задають ароматний спирт лимонної олії в кількості 0,3 л та ароматний спирт апельсинової олії в кількості 0,4 л, та перемішують. Далі задають 10%-ний водний розчин лимонної кислоти в кількості 0,02 л та цукровий сироп 65,8%-ний в кількості 0,1 л і знов перемішують. Купаж доводять сортировкой в кількості 48,83 л до заданого об'єму і остаточно ретельно перемішують і фільтрують, після чого лабораторне визначають органолептичні дані та фізико-хімічні показники, а саме міцність купажу, та в разі необхідності уточнюють її, додаючи необхідну кількість спирту етилового ректифікованого в залежності від температури навколишнього середовища. Проводять органолептичну оцінку готового напою. Готову продукцію відправляють на розлив.

По вказаній технології отримують горілку особливу з такими фізико-хімічними показниками:

міцність, %	40;
лужність, об'єм соляної кислоти (HCl) 0,1 моль/дм ³ , що пішов на титрування 100см ³ горілки, см ³ , не більше	3,5;
масова концентрація альдегідів у перерахунку на оцтовий в безводному спирті, мг/дм ³ , не більше	8,0;
масова концентрація сивушного масла в перерахунку на суміш ізоамілового і ізобутилового спиртів (3:1) в безводному спирті, мг/дм ³ , не більше	4,0;
масова концентрація ефірів у перерахунку на оцтово-етиловий в безводному спирті, мг/дм ³ , не більше	30,0;
об'ємна частка метилового спирту в розрахунку на безводний спирт, %, не більше	0,05;

та з такими органолептичними показниками:
зовнішній вигляд прозора рідина;
колір безбарвний;
смак м'який, без горілкової гіркоти;
аромат свіжий аромат цитрусових.

Дегустаційна оцінка по 10-бальній системі - 9,5.

Було проведено ряд інших прикладів, аналогічних даному, і результати занесені до таблиці. З таблиці видно, що найкращими прикладами є 2, 3, 4 приклади. Приклади 1 і 5 негативні, що підтверджують низькі дегустаційні оцінки.

Горілка особлива готується промисловим способом на базі наявного на лікero-горілконому підприємстві обладнання.

Таблиця

інгредієнти на 100л	Одиниця виміру	Приклад 1	Приклад 2	Приклад 3	Приклад 4	Приклад 5
ароматний спирт лимонної олії	л	0,15	0,2	0,3	0,4	0,45
ароматний спирт апельсинової олії	л	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6
цукровий сироп 65,8%-ний	л	0,03	0,05	0,1	0,15	0,2
10%-ний водний розчин лимонної кислоти	л	0,005	0,01	0,02	0,03	0,035
спирт етиловий ректифікований	л	41,23	41,08	40,88	40,68	40,53
вода питна пом'якшена	л	58,385	58,36	58,3	58,24	58,185
Органолептичні показники:						
Зовнішній вигляд						
Прозора рідина без сторонніх домішок і осаду						
Колір						
безбарвний						
Смак		Горічаний, з пекучою гіркістю	Пом'якшений без горіччаної гіркоти	М'який, без горіччаної гіркоти	Без горіччаної гіркоти	Гострий, трохи солодкуватий, без горіччаної гіркоти
Аромат		Характерний горічаний	Горічаний, з цитрусовим відтінком	Свіжий аромат цитрусових	Виразний аромат цитрусових	Сильний, нав'язливий аромат цитрусових
Дегустаційна оцінка по 10-бальній шкалі		8,6	9,0	9,5	9,2	8,9

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60х84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22
